

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik

Arkiv: 100

Arkivsaksnr.: 18/2978

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

Kommunestyret

BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN MED HANDLINGSPROGRAM 2019 - 2022

Forslag til vedtak:

1. Formannskapets forslag til budsjett for 2019 vedtas slik det fremgår av spesifisert driftsbudsjett og investeringsbudsjett med vedlegg og handlingsplandokument. Første år i handlingsplanen vedtas som budsjett for 2019 for alle rammeområdene.
2. Kommunestyret slutter seg til formannskapets forslag til økonomiplan med handlingsprogram 2019 – 2022
3. Kommunestyret vedtar å ta opp lån i samsvar med formannskapets forslag til investerings og finansieringsplan for 2019. Rådmann gis fullmakt til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår og til å inngå nødvendige låneavtaler. Fullmakten gjelder også refinansiering av lån innenfor tidligere vedtatt nedbetalingstid.
4. Rådmann gis fullmakt til å foreta tekniske opprettinger av budsjett med vedlegg der det er nødvendig.
5. Kommunestyret vedtar å låne 31 millioner kr i startlånmidler til videre utlån i 2019. Kommunestyret vedtar i tillegg å søke Husbanken om 1,5 millioner i tilskuddsmidler til videretildeling av tilskudd til tilpasning av bolig for vanskeligstilte og boligeiere med nedsatt funksjonsevne.
6. Rådmann pålegges å oversende budsjett- og økonomiplan med handlingsprogram til Fylkesmannen med tilhørende pålagte vedlegg, innen tidsfristen.
7. Rådmannen vil vurdere fortløpende effektiviseringstiltak, med fokus på ressursstyring og kostandskontroll i hele handlingsplanperioden.
8. Investeringsbudsjett
Investeringsbudsjett for økonomiplan 2019 – 2022

Investeringer 2019 – 2022	2019	2020	2021	2022
Sum finansieringsbehov nye tiltak	98 731 000	114 880 000	46 494 400	29 800 000
Sum fond	0	0	0	0
Sum lån	-87 276 000	-103 460 000	-44 034 400	-28 740 000
Momskompensasjon	-11 455 000	-11 420 000	-2 460 000	-1 060 000
Sum renter og avdrag Beregnet drift	698 976	3 659 215	6 083 422	6 445 452

9. Skattevedtak:

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019: «d) berre på næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum», samt anlegg i sjø. Eiendomsskattesatsen settes til 7 promille (esktl. § 13).

10. Skatteinngang

Skatteinngang fastsettes til høyeste sats. Skatteinngangen fastsettes for 2019 til kr. 256 308 000 i henhold til KS sin prognosemodell. Nybygg og nyanlegg forutsettes finansiert i samsvar med oversikt og vurdering i budsjett- og handlingsplandokumentet.

Vedlegg:

1. Verbal del budsjett 2019 med økonomiplan med handlingsprogram 2019 – 2022.
2. Budsjettskjema 1 A 2019 – 2022
3. Budsjettskjema 1 B 2019 – 2022
4. Budsjettskjema 2 A
5. Budsjettskjema 2 B
6. Hovedoversikt, forslag til investering 2019 – 2022
7. Hovedoversikt, forslag til driftstiltak
8. Forslag til budsjett, rammeoversikt 2017 -2022
9. Kunnskapsgrunnlag, Frøya kommune
10. Frøya sokn
11. Anbudsprotokoll Dyrøy oppvekstsenter + notat vdr samme sak

Saksopplysninger:

Kommuneloven sier at alle kommuner skal utarbeide en fireårlig økonomiplan som skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen skal rulleres hvert år og er bindende for første år i planperioden. Første året i økonomiplanen er da budsjett for kommende år.

Kommunens inntekter og utgifter

Budsjettet for 2019 og handlingsplanprogram 2019 -2022 bygger på de forutsetningene som følger av vedtatt handlingsplanprogram for 2018 – 2021. De politiske vedtakene som ble gjort i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2018, og som har effekter for 2019 – 2022 er innarbeidet i dette forslaget.

Frie inntekter

Budsjettet for 2019 har en driftsramme som er i henhold til KS-prognosemodell, til fordeling kr. 345 217 000. For 2018 er den justerte driftsrammen for på kr. 423 020 663. Dette inkluderer inntektene på kr. 102 964 950 fra Havbruksfondet.

For Frøya kommune viser statsbudsjettet en befolkningsvekst på 1,8 prosent i forhold til revidert nasjonalbudsjett. Den kommunale deflator er den samlede kostands- og prisvekst for kommunen og

er satt til 2,6 prosent. Frøya kommune vil derfor i h.h.t statsbudsjettet ha en tappt kjøpekraft på 0,8 prosent for 2019.

Frøya kommune har en vekst som er over 1,4 prosent i perioden 01.07.17 – 01.07.18, og er innenfor kriteriene for å motta veksttilskudd. Men på grunn av at gjennomsnittlig skatteinngang over 3 år på over 140 prosent av landsgjennomsnittet, er kommunen diskvalifiseres for veksttilskuddet. Med andre ord: Frøya kommune mottar for mye skatteinngang for å få veksttilskuddet.

Driftsresultat

Rådmannens forslag til budsjett for 2019 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 9 167 071. Dette inkluderer andre tiltak som tidligere er vedtatt og foreslås videreført fra 2018 til 2019. Rentekostnaden for foreslåtte investeringstiltak for 2019 er på kr. 698 976. Driftstiltak foreslått for 2019 vil ha en kostnad på kr. 8 468 095.

Lønn og pris

Effekten av lønnsoppgjøret for 2018, sentralt og lokalt, er lagt inn i budsjettet for 2019. For mellomoppgjøret i 2019 er det lagt inn 3 millioner kroner. Lønnsveksten er basert på regjeringens forslag til statsbudsjettet.

Pensjonspremie og arbeidsgiveravgift.

Arbeidsgiveravgiften er på 5,1 prosent. Pensjonspremien i budsjett for 2019 settes for KLP til 19,87, for sykepleiere i KLP 19,91 og for SPK til 11,55 prosent. I tillegg kommer arbeidstakers andel på 2,1 prosent.

Startlån

Kommunestyret vedtar å låne 31 millioner kr i startlånmidler til videre utlån i 2019. Kommunestyret vedtar i tillegg å søke Husbanken om 1,5 millioner i tilskuddsmidler til videretildeling av tilskudd til tilpasning av bolig for vanskeligstilte og boligeiere med nedsatt funksjonsevne.

25 millioner kroner skal brukes i 2019, mens 6 millioner kroner er forskutterte midler fra 2018.

Reserverte tilleggsbevilgninger

Det er avsatt kr. 450 000 i reserverte tilleggsbevilgninger for 2019. Dette er samme beløp som i 2018.

Låneopptak og renteforutsetninger

Investeringer som legges til grunn i budsjettforslaget vil medføre et samlet låneopptak over fire år på ca. kr. 263, 51 millioner. Det budsjetteres med renter og avdrag på ca. kr. 171,2 millioner tilknyttet de nye investeringene i fireårsperioden. Total gjeldsbelastning ved utgangen av handlingsplanperioden vil være på kr. ca. 978 750 millioner kroner.

Oversikt i tusen:

	2018	2019	2020	2021	2022
Lån IB	708 445	854 959	909 257	977 272	985 560

Nye lån	177 314	87 276	103 460	44 034	28 740
Avdrag	30 800	32 978	35 445	35 746	35 550

Det presiseres at avdrag- og renteutgifter til morgendagens omsorg er inkludert i nye lån slik det er beskrevet i alternativ 2 s. 29 i verbal del.

Kommunens rentekostnader i forbindelse med investeringene er beregnet ut fra 2,7 %. Dagens lånerenter i kommunalbanken og KLP er 1,75 %. Rådmannen forventer en stigning i årene fremover, men siden finansmarkedet er for tiden svært urolig, er rentebanen svært usikker. Norges bank nedjusterte nettopp rentebanen, som indikerer en svakere rentestigning enn tidligere antatt.

Rådmannen budsjetterer rentekostnadene hvert år ut ifra kjente rentekostnader, samt renteutgifter til nye låneopptak.

Kapitalfond

Frøya kommune solgte sine B-aksjer i Trønder Energi i 2004 og 90 millioner kroner ble i sin helhet investert i verdipapirer. Det budsjetteres i 2019 og i økonomiplanperioden 2019 – 2022 med 7 millioner kroner i årlig avkastning. Frøya kommune hadde ca. 8,5 millioner i avkastning for 2017. Pr september 2018 har fondet markedsverdi på kr. 143 565 193.

Forslag til rammebudsjett 2019- 2022

Rammeområde	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Revidert budsjett pr 01.11.18	Budsjett 20 19	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 22
Rådmann	53 334	64 972	65 972	43 032	43 032	43 032	43 032
Oppvekst	72 813	74 529	76 029	101 432	102 654	103 272	103 841
Helse	116 003	116 040	126 540	141 246	141 437	141 785	142 138
Kultur	7 146	6 718	6 779	9 187	9 281	9 376	9 451
Teknisk	28 606	17 687	25 087	27 759	27 255	27 255	27 255
Inntekter	-277 904	-283 722	-302 333	-322 659	-323 662	-324 722	-325 720
Resultat	- 2	- 3 776	-1 673				

oppgitt i millioner kroner

Endringer fra 2018- 2019- hovedtrekk

	2018	2019	Forklaring i hovedtrekk
Rådmannen	65 972	43 032	Betaling private barnehager og skoleskyss flyttes til oppvekst, flytting av stillinger ut til rammene
Oppvekst	76 029	101 432	Finansiering private barnehager og skoleskyss, pris og lønnsvekst, tiltak som vist i verbal del, noe oppretting av lønnsbudsjett
Helse	126 540	141 246	Ytterligere nedtak ressurskrevende, tiltak som vist i verbal del, pris og lønnsvekst, opprettinger av driftsbudsjett
Kultur	6 779	9 187	Pris og lønnsvekst, tiltak som vist i verbal del
Teknisk	25 087	27 759	Pris og lønnsvekst, tiltak som vist i verbal del, opprettinger av driftsbudsjett og lønnsbudsjett, brann til ramme rådmann
Inntekter	-302 333	-322 659	

Investeringer 2019 – 2022

I låneopptak på VAR områder er ikke momskompensasjon med som finansiering.

Momskompensasjonen for VAR området blir behandlet separat fra andre kommunale investeringer.

Investeringsbudsjett for økonomiplan 2019 – 2022:

Investeringer 2019 – 2022	2019	2020	2021	2022
Sum finansieringsbehov nye tiltak	98 731 000	114 880 000	46 494 400	29 800 000
Sum fond	0	0	0	0
Sum lån	-87 276 000	-103 460 000	-44 034 400	-28 740 000
Momskompensasjon	-11 455 000	-11 420 000	-2 460 000	-1 060 000
Sum renter og avdrag beregnet drift	698 976	3 659 215	6 083 422	6 445 452

Når det gjelder Dyrøy oppvekstsenter så har rådmann i uke 44 mottatt anbud på utbygging av oppvekstsenteret. Anbudet viser en kostnad på kr. 28 millioner kroner, mens det er avsatt 23 millioner kroner i investeringsbudsjettet for 2019. I tillegg er det i prosjektet ikke avsatt til uforutsette kostnader, innbo og uteareal noe som bør utgjøre 2,5 % av totalsummen. Rådmann anbefaler derfor en total avsetning på kr. 30, 8 millioner kroner for å ivareta risiko og utforutsette utgifter. Se vedlegg (anbudsprotokoll + notat). Utbyggingen var planlagt slutført i 2020, og restfinansiering var derfor opprinnelig lagt til 2020. Entreprenør forespeiler nå sluttdato i desember 2019. Rådmann foreslår derfor at prosjekt rehabilitering av gamle helsesenteret utsettes slik at Dyrøy blir prioritert i 2019.

Rådmann viser for øvrig til alle investeringstiltak på side 27 - 30 i verbal del.

Vurdering:

Frøya kommunes visjon og målene i kommuneplanens samfunnsdel, er svært ambisiøse. For å nå disse målene i årene som kommer må kommunen derfor være innovativ, både med måten det arbeides på, og i måten vi samhandler med innbyggerne på. Ut fra dette må det tas kloke valg, - sammen, på hvordan våre tjenestetilbud skal løses fremover.

Tallene fra SSB viser at antall innbyggere på Frøya fortsetter å øke, og det forventes vekst i et langsiktig perspektiv, særs med arbeidsinnvandring. SSB viser at Frøya er en kommune som har hatt en sterk sysselsettingsvekst drevet av havbruksnæringen. I 2007 snudde befolkningsutviklingen på Frøya fra lengre tids nedgang til vekst. Fra 01.01.07 til 01.01.18 har folketallet økt med 906 personer til 4 962. De siste årene har Frøya kommune hatt en befolkningsvekst som er blant de høyeste i landet. Andre kvartal 2018 passerte Frøya for første gang på mange år 5 000 innbyggere og telte til sammen 5 031 frøylværing. Økt antall innbyggere er positivt, men økt tilflytning og arbeidsinnvandring gir også kommunen utfordringer. Kommunens velferdstilbud og kommunale tjenester utfordres på grunn av dette, både med hensyn til kapasitet og kvalitet.

I en økonomiplan med handlingsprogram vil alltid behovene overstige hva den økonomiske rammen har mulighet for å romme. Rådmannen har, i forslag til budsjett for 2019, prioritert videreføring av dagens drift innenfor alle rammeområdene, samt prisjustert driftsbudsjettene med 2, 6 prosent. I tillegg foreslår rådmann en del driftstiltak knyttet til å rette opp ubalanser i driftsbudsjettet. Rådmann har også funnet rom for en del nye driftstiltak i økonomiplanperioden.